

[Anne Grete Holmsgård]

nære besparelser ved at snuppe 2 mia kr. fra bloktilskuddene. Det er også ekstraudgifter til husleje, og det er nogle procent mindre i boligsikring. Ja, ikke i 1983, men i 1984, for først da kommer besparelsen på boligsikringen. Det er også et par procent mindre arbejderbeskyttelse, når der er snak om arbejdsulykker, hviletidsbestemmelser osv. Det gør faktisk sammenlagt alverden til forskel for den enkelte familie. Og det er ikke så underligt, at den enkelte familie har svært ved at udfolde de store armsving og henkastet sige, at det drejer sig jo bare om et par procent, så hvorfor græde over det.

Hvordan er det egentlig gået til, at det er gået så galt herinde? Hvordan kunne det gå til, at en borgerlig regering kunne komme igennem med så meget af sit elendige felttog mod de arbejdsløse, de syge, bistandsmodtagerne og børnefamilierne? Det er jo fortsat det samme folketing, der sidder, som under den forrige regering. Der er nogle, der mener, at det skyldes socialdemokratiet, at det er, fordi socialdemokraterne i virkeligheden ønsker, at den borgerlige regering skal overleve, så den kan gennemføre en række af de mere grovkornede forslag, som socialdemokratiet selv mener er nødvendige, men som de helst slipper for at gennemføre. Der er også nogle, der mener, at socialdemokraterne gerne ser regeringen overleve, indtil de ting, der nu er gennemført, begynder at virke, fordi det vil give socialdemokraterne bedre muligheder for et stort comeback.

Jeg tror, at denne forklaring er alt for konspiratorisk til at være dækkende, selv om der er en kerne af sandhed i den. Det er jo ingen hemmelighed, at det udspil, den tidligere socialdemokratiske regering lagde på bordet i september i år, også indeholdt kraftige offentlige besparelser. Det indeholdt en besparelse på 1 mia kr. på arbejdsløshedsdagpengene, der ville have betydet indgreb over for dagpengene. Det indeholdt en stor besparelse på den kollektive trafik, der ville have betydet serviceforringelser og højere billetpriser. Og socialdemokraterne har jo selv stemt for takstforhøjelserne til næste år, det gjorde de i går. Deres septemberudspil ville også have betydet et dyrtidsindgreb, hvis regeringens målsætning skulle have været gennemført, som den blev lagt frem i septemberudspillet. Det var et udspil til en økonomisk politik, der ligesom de borgerliges

lagde hele vægten på, at lønnen skal holdes nede, om end på en mere smidig måde, fordi man ønskede at forhandle med lønmodtagere og arbejdsgivere og ikke føre sig helt så plat frem, som de borgerlige har gjort. De offentlige udgifter skulle beskæres, om end lidt mindre drastisk og måske med lidt mindre social slagside. Og stadig væk skulle arbejdsgiverne på forskellige måder plejes i håb om, at de endelig ville tage initiativet til at investere, til trods for at det har de ikke gjort de sidste 7 år, uanset hvor meget øget støtte de har fået.

Hvor var den tidligere regerings mærkesager, hvor var socialdemokratiets mærkesager i det udspil, der kom 1. september 1982? Ja, de var henlagt til den hylde, der hed »hensigtserklæringer«. Hvor var ØD, som socialdemokratiet har sloges for, kortere arbejdstid, uddannelse i arbejdstiden, beskæftigelsesfremmende initiativer hende? De stod som pæne bemærkninger, som hensigtserklæringer, der kunne inddrages i trepartsdrøftelserne mellem fagbevægelsen, arbejdsgiverne og regeringen. Det var det eneste, der var tilbage af dem. Man skal da heller ikke glemme, at septemberudspillet også var en konsekvens af bestræbelserne på at få viklet sig ud af samarbejdet med SF igen.

Socialdemokratiet vægrer sig, og det gjorde den socialdemokratiske ordfører også heroppe med, at socialdemokratiet ikke ville have skåret så hårdt, som den borgerlige regering har gjort. Det er fuldstændig rigtigt. Der var ikke tale om et udspil med så drastiske nedskæringer som dem, der nu er kommet igennem. Men samtidig synes jeg, det er vigtigt at huske, at det udspil, der blev lagt frem den 1. september, var langt værre end noget tidligere socialdemokratisk udspil. På intet tidspunkt under den nuværende økonomiske krise har socialdemokratiet præsenteret et program, der indeholdt så kraftige nedskæringer og var så perspektivløst og lå så tæt op ad en renlivet borgerlig politik, som udspillet fra den 1. september gjorde. Det var da også et forhold, der fik nogle socialdemokrater til i hvert tilfælde at synes, at det var for meget, og at det var for perspektivløst. Teoretisk set kunne socialdemokratiet naturligvis have forladt taburetterne for at lade de borgerlige gennemføre den politik, som de i sidste ende mener er nødvendig. Det tror jeg som sagt ikke på.